

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN
TELECOMMUNICATIE**

B I P T

**BESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT
VAN 17 DECEMBER 2013
BETREFFENDE
DE ANALYSE VAN HET TARIEFVOORSTEL VAN BPOST VOOR DE VOLLE
TARIEVEN PER STUK VOOR HET JAAR 2014**

NIET-VERTROUWELIJKE VERSIE

INHOUDSOPGAVE

1. DOEL	3
2. RETROACTA.....	3
3. ANALYSE VAN HET TARIEFVOORSTEL VOOR DE VOLLE TARIEVEN PER STUK VOOR HET JAAR 2014	4
3.1 WETTELIJKE BASIS.....	4
3.1.1. <i>Tariefregels</i>	4
3.1.1.1. Definitie kleinegebruikerspakket.....	4
3.1.1.2. Na te leven beginselen.....	4
3.1.1.3. Na te leven procedure	5
3.1.1.4. Kwaliteitsbonus	6
3.1.2 <i>Bevoegdheid van het BIPT</i>	7
3.2. VOORSTEL VOOR NIEUWE TARIFERING VOOR 2014 DOOR BPOST.....	7
3.2.1. <i>Voorstelling van de door bpost voor 2014 gevraagde verhogingen die van toepassing zijn op de representatieve diensten voor particulieren en voor de zakelijke kleine gebruiker, "kleingebruikerpakket" genaamd</i>	7
3.3. ANALYSE.....	10
3.3.1. <i>De verhogingen</i>	10
3.3.1.1. Historische evolutie.....	10
3.3.1.2. Nationale vergelijking.....	11
3.3.2. <i>Analyse van de tariefprincipes</i>	12
3.3.2.1. Kostenoriëntatie	13
3.3.2.2. Tarifaire alomtegenwoordigheid.....	13
3.3.2.3. Transparantie en non-discriminatie	13
3.3.3. <i>Correctie voor eindrechten</i>	13
3.4. TOEPASSING VAN DE PRICE CAP.....	15
3.4.1. <i>Berekening van de kwaliteitsbonus</i>	16
3.4.1.1. Opmerking vooraf.....	16
3.4.2. <i>Berekening van de inflatie</i>	17
3.4.3. <i>Berekening van het plafond</i>	17
3.4.4. <i>Toepassing van het plafond</i>	18
4. ALGEMENE CONCLUSIE.....	19
5. BEROEPSMOGELIJKHEDEN.....	19

1. DOEL

Dit besluit heeft tot doel de controle van de inachtneming van de regels voor de berekening van tariefverhogingen van de volle tarieven per stuk van bpost voor het jaar 2014.

De volle tarieven zijn de tarieven voor de producten die zijn bestemd voor de particuliere gebruiker (of de zakelijke gebruiker die niet kunnen genieten van verlaagde tarieven). De volle tarieven variëren niet afhankelijk van het afgegeven volume of de voorbereiding van de verzendingen.

Dit geschiedt in toepassing van artikel 144ter van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (hierna de “wet van 21 maart 1991”), alsook de artikelen 29, 31 en 32 van het koninklijk besluit van 11 januari 2006 tot toepassing van titel IV van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (hierna “K.B. van 11 januari 2006”). Tenslotte wordt ook de naleving van artikel 7 van het vijfde beheerscontract nagegaan.

2. RETROACTA

Overeenkomstig artikel 144ter, §2 van de wet van 21 maart 1991, worden, in geval van tariefverhogingen van de universele postdiensten voor de producten die behoren tot het kleingebruikerspakket, alle documenten met betrekking tot de kostprijsberekening, voorafgaandelijk aan de wijziging en uiterlijk op 1 september, meegedeeld aan het BIPT.

Op 27 mei 2013 heeft bpost een presentatie gegeven van de tariefverhogingen betreffende direct mail en admin mail, ter welke gelegenheid het BIPT bijkomende vragen heeft gesteld.

Op 29 augustus 2013 ontving het BIPT een brief (bijlage 1) [VERTROUWELIJK] waarin de tariefverhogingen voor producten die behoren tot het kleingebruikerspakket¹ worden meegedeeld, onder voorbehoud van goedkeuring door de Raad van bestuur van bpost op 5 september 2013. Deze brief bevatte 3 bijlagen die het dossier diende te vervolledigen en op basis waarvan de “price cap”-formule kan worden toegepast, overeenkomstig artikel 144ter, § 2 van de wet van 21 maart 1991.

Tenslotte ontving het BIPT op 9 september 2013 (bijlage 2) [VERTROUWELIJK] de officiële bevestiging van bpost omtrent de voorgestelde tariefverhogingen die reeds op 29 augustus 2013 werden meegedeeld. Bij dit schrijven werden eveneens de wegingscoëfficiënten alsook de kostprijfsiches bijgevoegd.

Op vraag van het BIPT heeft bpost op 26 september 2013 de achterliggende berekening meegedeeld voor de gewichten van 2010 (bijlage 3) [VERTROUWELIJK].

¹ Overeenkomstig artikel 144ter, §1, 1° omvat dit pakket: binnenlandse prioritaire en niet-prioritaire zendingen waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg; de prioritaire of niet-prioritaire uitgaande grensoverschrijdende post waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg; de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende postpakketten tot 10 kg; de aangetekende zendingen en de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende zendingen met aangegeven waarde. Voor dit pakket gelden enkelstuktarieven.

Op 30 oktober werd dit ontwerpbesluit goedgekeurd door de Raad van het BIPT en overgezonden aan bpost zodat deze de passages kan aanduiden die het vertrouwelijk beschouwt in het ontwerpbesluit.

Op 31 oktober 2013 heeft bpost in een brief aan het BIPT de passages van het ontwerpbesluit aangeduid dat het als vertrouwelijk beschouwde omdat ze zijn onderworpen aan het beroepsgeheim.

Op 5 november 2013 werd het ontwerpbesluit ter raadpleging gepubliceerd op de website van het BIPT tot 5 december 2013. Op die datum had het BIPT geen reacties ontvangen.

3. ANALYSE VAN HET TARIEFVOORSTEL VOOR DE VOLLE TARIEVEN PER STUK VOOR HET JAAR 2014

3.1 Wettelijke basis

3.1.1. Tariefregels

3.1.1.1. Definitie kleinegebruikerspakket

Overeenkomstig artikel 144ter, §1, 1° omvat het kleinegebruikerspakket de volgende diensten:

- binnenlandse prioritaire en niet-prioritaire zendingen waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg;
- de prioritaire of niet-prioritaire uitgaande grensoverschrijdende post waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg;
- de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende postpakketten tot 10 kg;
- de aangetekende zendingen en de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende zendingen met aangegeven waarde.

3.1.1.2. Na te leven beginselen

In het kader van de tariefverhogingen voor de volle tarieven van het kleinegebruikerspakket, heeft de Belgische wetgever de voorwaarden, de procedure en de regels voor berekening van de tariefverhogingen bepaald.

Meer bepaald dient de aanbieder van de universele dienst, *in casu* bpost, bij deze tariefverhoging rekening te houden met een aantal beginselen. Deze beginselen worden als volgt omschreven in artikel 144ter, § 1 van de wet van 21 maart 1991:

“§ 1. De tarieven voor elk van de diensten die deel uitmaken van de universele dienstverlening door de aanbieder van de universele dienst worden met inachtneming van de volgende beginselen vastgesteld:

1° de prijzen moeten betaalbaar zijn en moeten het mogelijk maken diensten aan te bieden die voor alle gebruikers, ongeacht hun geografische locatie, toegankelijk zijn;

[...]

2° de tarieven zijn kostengeoriënteerd;

3° het tarief is identiek over het gehele grondgebied van het Rijk, ongeacht de plaats van ophaling en distributie;

4° de tarieven moeten transparant en niet-discriminerend zijn. Zowel prijzen als voorwaarden worden zonder discriminatie toegepast.”

Ook het vijfde beheerscontract² tussen bpost en de Staat, vermeldt voor het kleingebruikerspakket bovenvernoemde beginselen in haar artikel 7.1.

De tarievenverhogingen voor de volle tarieven van het kleingebruikerspakket dienen door de aanbieder van de universele dienst, *in casu* bpost, berekend te worden volgens een “price cap”, aldus artikel 144ter, §1 voorlaatste alinea³.

De toepassing van dit wetsartikel dient uitgevoerd te worden conform de onderstaande formule beschreven in artikel 31 van het K.B. van 11 januari 2006.

$$\frac{\sum_{j=1}^N W_{j,n-2} \times M_{j,n}}{100} \leq 100x \left(\frac{I_{n-1}}{I_{n-2}} * [1 + QB] - 1 \right)$$

en

$$QB = (GGK - 90)^2 / 1000$$

Bij de toepassing van deze formule wordt rekening gehouden met de hierna vermelde principes, zoals opgesomd in artikel 29 van het K.B. van 11 januari 2006:

1° de tariefwijzigingen mogen worden toegepast vanaf 1 januari van elk jaar en mogen worden verspreid over het jaar;

2° Wanneer in de loop van een kalenderjaar de aanbieder van de universele postdienst zijn prijzen verhoogt in een mindere mate dan toegestaan door de toepassing van de formules, mag hij de resterende marge gebruiken in de loop van de drie volgende jaren. Hetzelfde geldt in geval geen tariefwijziging plaatsvindt;

3° De verkregen prijzen worden afgerond;

4° Er wordt geen rekening gehouden met prijsdalingen bij de toepassing van de formule van de price cap

5° Wat de uitgaande grensoverschrijdende post en de uitgaande grensoverschrijdende postpakketten betreft worden de tariefverhogingen die direct het gevolg zijn van een verhoging van de eindrechten betaald door de universeledienstaanbieder, niet in rekening genomen voor de toepassing van de formule.

3.1.1.3. Na te leven procedure

² Vijfde beheerscontract – toevertrouwen van de Universele Dienstverplichting en Diensten van Algemeen Economisch Belang aan bpost, BS 7 juni 2013, 35969-36030.

³ “[...]De aanbieder van de universele dienst beperkt zijn jaarlijkse tariefverhogingen voor de producten die tot het kleingebruikerspakket behoren volgens een price cap [...]”.

Artikel 144ter, §2 van de wet van 21 maart 1991 bepaalt de wijze waarop de aanbieder van de universele dienst, *in casu* bpost, dient te procederen om deze tariefverhoging effectief te kunnen uitvoeren:

“§ 2. In geval van tariefverhoging van de universele postdiensten voor de producten die behoren tot het kleingebruikerpakket waarvan sprake in § 1, 1° worden alle documenten met betrekking tot de kostprijsberekening voorafgaandelijk aan de wijziging en uiterlijk op 1 september van het jaar n-1 meegedeeld aan het Instituut met het oog op de goedkeuring van de tariefverhoging. [...]”.

De toepassing van deze procedure wordt tevens bevestigd in artikel 7.2 van het vijfde beheerscontract.

In casu betekent dit dat bpost uiterlijk op 1 september 2013 aan het BIPT alle documenten dient over te maken die nodig zijn voor de controle van een tariefverhoging gepland in 2014.

3.1.1.4. Kwaliteitsbonus

Aan de hand van de price-capformule die hiervoor beschreven werd kan een tariefverhoging worden doorgevoerd. Deze price cap formule houdt naast een aanpassing op basis van de inflatie (via de gezondheidsindex) ook rekening met een kwaliteitsbonus (“KB”), die berekend wordt op basis van de gemiddelde gerealiseerde kwaliteit (“GGK”).

In artikel 31,1° van het K.B. van 11 januari 2006 wordt de gemiddelde gerealiseerde kwaliteit beschreven als “een index die overeenstemt met het percentage stukpost dat op tijd geleverd wordt en die volgens de bepalingen van artikel 32 van dit besluit berekend wordt over een periode van minimaal 12 maanden te rekenen vanaf 1 september van jaar n-2.”⁴

Overeenkomstig artikel 32, § 2 van het K.B. van 11 januari 2006, overleggen het BIPT en de UD-aanbieder elk jaar om een aanduiding te geven van het aandeel van elke postdienst in het geheel van de postdiensten.

De verzendingstermijnen waarmee rekening wordt gehouden voor de diensten in het kleingebruikerpakket zijn in de praktijk D+1 (behalve voor de niet prioritaire brievenpost en niet prioritaire postpakjes (LLS)) gemeten volgens de gestandaardiseerde normen op Europees niveau⁵, aldus artikel 32, § 3 van het K.B. van 11 januari 2006.

Er dient echter te worden opgemerkt dat het K.B. van 11 januari 2006 nog niet werd aangepast aan de wetwijziging van art. 144ter, dat een ex-antecontrole van de tariefverhogingen heeft ingevoerd voor wat betreft het kleingebruikerpakket, in de plaats van de ex-postcontrole die voordien van toepassing was.

Daaruit vloeien twee gevolgen voort betreffende de tenuitvoerbrenging van de controle. Na overleg tussen bpost en het BIPT wordt de kwaliteitsbonus berekend door bpost over een periode van 12 maanden gaande van 1 januari van het jaar n-2 tot 1 januari van het jaar n-1 omdat het niet mogelijk is om tijdig de resultaten te kennen van een periode die start op 1 september van het jaar n-2 en de correctie doorgevoerd voor de eindrechten gebeurt op basis van de eindrechten van het jaar n-1.

⁴ Onder voorbehoud van de praktische bepalingen die hierna worden toegelicht.

⁵ CEN EN 13850, CEN EN 14508, CEN EN 13850 (UNEX).

3.1.2 Bevoegdheid van het BIPT

Artikel 144ter, § 2, van de wet van 21 maart 1991 draagt het BIPT op om de voorstellen van tariefverhoging van de universeledienstaanbieder te onderzoeken op basis van de informatie die de universeledienstaanbieder moet verstrekken tegen uiterlijk 1 september van het jaar n-1.

Het BIPT moet hierbij nagaan of alle hiervoor vermelde tariefprincipes in acht werden genomen. Deze omvatten zowel de betaalbaarheid, met inbegrip van de toepassing van de price cap, als de andere tariefprincipes (kostenoriëntatie, uniformiteit, transparantie en niet-discriminatie).

Indien één van deze principes niet wordt nageleefd, moet het BIPT de voorgestelde tariefverhoging weigeren.

Daarnaast controleert het BIPT of het aandeel van elke postdienst in het pakket overeenstemt met de werkelijkheid, conform artikel 32, § 2 van het K.B. van 11 januari 2006.

3.2. Voorstel voor nieuwe tarifiering voor 2014 door bpost

3.2.1. Voorstelling van de door bpost voor 2014 gevraagde verhogingen die van toepassing zijn op de representatieve diensten voor particulieren en voor de zakelijke kleine gebruiker, "kleingebruikerpakket" genaamd

Om de betaalbaarheid van de prijzen te verifiëren wordt de tariefevolucie gepeild aan de hand van een middel genaamd "kleingebruikerpakket". Dat pakket bestaat uit een geheel van postdiensten die representatief zijn voor de producten gebruikt door de particulieren en de zakelijke kleine gebruiker.

Dat pakket omvat de volgende diensten:

- binnenlandse prioritaire en niet-prioritaire zendingen waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2kg;
- de prioritaire of niet-prioritaire uitgaande grensoverschrijdende post waarvan het gewicht lager is dan of gelijk aan 2 kg;
- de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende postpakketten tot 10 kg;
- de aangetekende zendingen en de uitgaande binnenlandse en grensoverschrijdende zendingen met aangegeven waarde.

Bpost heeft op 29 augustus 2013 de lijst overgezonden met de tarieven van de basispostzegel, die tot het hierboven beschreven pakket behoren en waarop een tariefverhoging zal worden toegepast. Die tabel wordt hieronder besproken.

We kunnen vaststellen dat de gemiddelde stijgingen van de volle tarieven die zullen worden doorgevoerd in 2014 zich tussen 0,8% en 4,7% bevinden voor de meeste producten, het gewogen gemiddelde van deze stijgingen bedraagt 3,63%.

De grootste stijgingen zijn deze voor de machinaal gefrankeerde producten (de MAFF-producten⁶).

Tabel 1: Prijs evolutie 2013-2014 voor binnenlandse (<=2kg) en grensoverschrijdende post (<=2kg)

Samenstelling van het pakket	Product	Prijs evolutie		Gemiddelde verhoging
		Prijs 2013 (in EUR)	Prijs 2014 (in EUR)	%
Binnenlandse post <= 2kg	Daily mail – STAMP – Prioritair- Sold per piece	0,77	0,77	0,000%
	Daily mail – STAMP – Prioritair- Sold per 10	0,67	0,70	4,478%
	Daily mail – STAMP – Prioritair- Sold per 100	0,67	0,70	4,478%
	Daily mail – MAFF & UV/RD PP – Prioritair	0,67	0,70	4,478%
	Daily mail - MAFF & UV/RD PP – Niet-prioritair	0,63	0,66	4,762%
Grensoverschrijdende post <= 2kg	Social Mail – Stamp – Prioritair – Europe - Sold per piece	1,13	1,17	3,540%
	Social Mail – Stamp – Prioritair – Europe - Sold per 5	1,03	1,07	3,883%
	Social Mail – Stamp – Prioritair – Europe - Sold per 50	1,03	1,07	3,883%
	Social Mail – Stamp – Prioritair – ROW - Sold per piece	1,34	1,39	3,731%
	Social Mail – Stamp – Prioritair – ROW - Sold per 5	1,24	1,29	4,032%
	Social Mail – MAFF – Prioritair – Europe	1,03	1,07	3,883%
	Social Mail – MAFF – Non Prioritair – Europe	0,93	0,97	4,301%
	Social Mail – MAFF – Prioritair – ROW	1,24	1,29	4,032%
	Social Mail – MAFF – Niet-prioritair – ROW	1,09	1,14	4,587%
	Social Mail – Internationale aangetekende zendingen – Europe	6,16	6,30	2,273%
	Social Mail – Internationale aangetekende zendingen – ROW	6,37	6,52	2,355%
	Social Mail – Internationale aangegeven waarden – Europe	11,16	11,30	1,254%
	Social Mail – Internationale aangegeven waarden – ROW	11,37	11,52	1,319%
	Kilopost Standard for International – PRIOR	8,60	8,70	1,163%
	Kilopost Standard for International – ECONOMY	7,60	7,80	2,632%

Bron: bpost, brief van 29 augustus 2013

⁶ MAFF: machine à affranchir of frankeermachine

Tabel 2 : Prijsolutie 2013-2014 voor aangetekende, binnenlandse (<=10kg) en grensoverschrijdende pakketten (<=20kg)

Samenstelling van het pakket	Product	Prijsolutie		Gemiddelde verhoging
		Prijs 2013 (in EUR)	Prijs 2014 (in EUR)	
Aangetekend	Registered mail full tariff <= 2kg – Stamp	5,80	5,90	1,724%
	Registered mail full tariff <= 2kg – Other	5,70	5,83	2,281%
	Aangegeven waarde – Vol tarief	11,00	11,10	0,909%
	Avis de réception (incl. Adm. & Juridic.)	1,20	1,25	4,167%
Binnenlandse pakketten <= 10kg	TAXIPOST LLS	6,20	6,30	1,613%
	TAXIPOST Mini-Parcels	3,85	3,90	1,299%
	TAXIPOST Mini – Parcels 2	4,85	4,90	1,031%
	TAXIPOST Mini – Parcels 3	5,85	5,90	0,855%
	TAXIPOST 24 – 0-2kg	6,40	6,50	1,563%
	TAXIPOST 24 – 2-10kg	8,70	8,80	1,149%
	TAXIPOST Secur 0-2kg	7,60	7,70	1,316%
	TAXIPOST Secur 2-10kg	9,90	10,00	1,010%
	TAXIPOST Payback 2-10kg	15,50	15,65	0,968%
Grensoverschrijdende pakketten <= 20kg	KILOPOST INTERNATIONAL	16,20	16,40	1,235%

Bron: bpost, brief van 29 augustus 2013

We kunnen vaststellen dat de gemiddelde stijgingen van de volle tarieven die zullen worden doorgevoerd in 2014 zich tussen 0,8% en 4,7% bevinden voor de meeste producten.

Het gewogen gemiddelde⁷ (zonder correctie van de eindrechten) van deze stijgingen bedraagt 3,62%.

⁷ Gewogen gemiddelde: het gemiddelde pro rata berekend volgens het aandeel in het totale omzetcijfer met betrekking tot het kleinegebruikerspakket

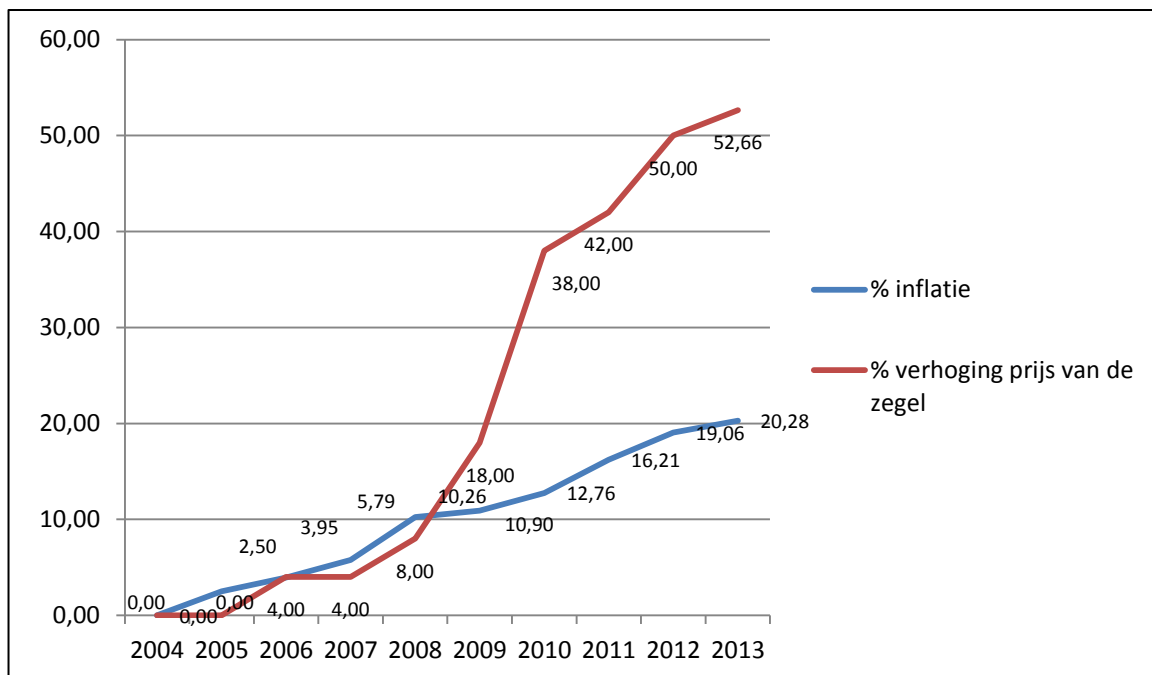
3.3. Analyse

3.3.1. De verhogingen

3.3.1.1. Historische evolutie

De grafiek hierna illustreert de prijsstijging voor de postzegels voor een genormaliseerde brief sinds 2004 en vergelijkt deze evolutie met de inflatie voor dezelfde periode.

Grafiek 1: Vergelijking van de prijsstijging voor postzegels en de inflatie (2004-2013)

Bron: BIPT

3.3.1.2. Nationale vergelijking

Wanneer de nominale prijs van de basispostzegel wordt vergeleken met andere Europese landen, stellen we vast dat België in 2013 het derde duurste nominale tarief voor een standaardbrief. Er moet wel opgemerkt worden dat in de helft van de landen het maximum gewicht van de brief beperkt is tot 20 gram.

Tabel 3: Nationale vergelijking van de basispostzegel

	Land	Nominale prijs in €	Maximumgewicht van de brief
1.	Malta	0,20	50gr
2.	Slovenië	0,27	20gr
3.	Cyprus	0,34	20gr
4.	Roemenië	0,36	20gr
5.	Spanje	0,37	20gr
6.	Tsjechische Republiek	0,40	50gr
7.	Kroatië	0,41	50gr
8.	Bulgarije	0,44	50gr
9.	Litouwen	0,45	20gr
10.	Estland	0,45	50gr
11.	Portugal	0,47	20gr
12.	Hongarije	0,48	30gr
13.	Nederland	0,54	20gr
14.	Polen	0,56	50gr
15.	Duitsland	0,58	20gr
16.	Letland	0,58	20gr
17.	Ierland	0,60	50gr
18.	Luxemburg	0,60	50gr
19.	Oostenrijk	0,62	20gr
20.	Griekenland	0,62	20gr
21.	Frankrijk	0,63	20gr
22.	Slowakije	0,65	50gr
23.	Zweden	0,69	20gr
24.	Italië	0,70	20gr
25.	Verenigd Koninkrijk	0,74	50gr
26.	België	0,77	50gr
27.	Finland	0,80	50gr
28.	Denemarken	1,07	50gr

Bron: BIPT oktober 2013

Indien we de vergelijking maken door de prijs van de postzegel uit te drukken in koopkracht (KKP)⁸, wat garandeert dat rekening wordt gehouden met de individuele economische situatie, stellen we vast dat België ondanks alles nog steeds tot de vijf duurste landen van Europa behoort.

Tabel 4: Nationale vergelijking van de prijs uitgedrukt in koopkracht

	Land	KKP	Maximumgewicht van de brief
1.	Malta	nvt	50 gr
2.	Litouwen	nvt	20 gr
3.	Bulgarije	nvt	50 gr
4.	Cyprus	nvt	20 gr
5.	Roemenië	nvt	20 gr
6.	Letland	nvt	20 gr
7.	Kroatië	nvt	50 gr
8.	Slovenië	0,17	20 gr
9.	Hongarije	0,21	30 gr
10.	Tsjechische Republiek	0,21	50 gr
11.	Estland	0,25	50 gr
12.	Polen	0,25	50 gr
13.	Spanje	0,26	20 gr
14.	Portugal	0,29	20 gr
15.	Slowakije	0,34	50 gr
16.	Griekenland	0,42	20 gr
17.	Nederland	0,45	20 gr
18.	Duitsland	0,46	20 gr
19.	Ierland	0,49	50 gr
20.	Oostenrijk	0,52	20 gr
21.	Frankrijk	0,54	20 gr
22.	Italië	0,54	20 gr
23.	Luxemburg	0,55	50 gr
24.	Verenigd Koninkrijk	0,58	50 gr
25.	België	0,65	50 gr
26.	Zweden	0,68	20 gr
27.	Finland	0,74	50 gr
28.	Denemarken	1,11	50 gr

Bron: BIPT oktober 2013

3.3.2. Analyse van de tariefprincipes

Voor elk product worden de hierna opgesomde wettelijke principes geïnterpreteerd, terwijl in de laatste paragraaf van dit besluit (3.4) de toepassing van de price cap wordt geïnterpreteerd (art. 144ter).

Om punt 2° van het artikel 144ter, § 1, van de wet te kunnen verifiëren heeft het BIPT aan bpost gevraagd om de kostenelementen van de universele producten die tot het kleingebruikerpakket behoren, te verstrekken. Deze kosten voor het jaar 2012 worden vermeld in bijlage 2 [VERTROUWELIJK]. Er werd geen verificatie gedaan van de onderliggende berekening.

⁸ KKP: Stat. OESO

3.3.2.1. Kostenoriëntatie

Het BIPT heeft geen gedetailleerde analyse gedaan van de kostenoriëntatieprincipe. De kostoriëntatie werd wel geïnterpreteerd op basis van de toegezonden kostprijsfiches.

Het BIPT vast dat de tariefverhogingen voorgesteld door bpost voor 2014 niet alle categorieën van verliesgevende producten in 2012 compenseren: in het bijzonder de nationale prior-zegel per stuk, de postzegels voor internationale bestemmingen en depakketten.

Om dit aspect verder te analyseren zou eventueel een bijkomende analyse noodzakelijk zijn.

3.3.2.2. Tarifaire alomtegenwoordigheid

De tarieven zijn identiek ongeacht het adres van de geadresseerde.

3.3.2.3. Transparantie en non-discriminatie

Het transparantieprincipe wordt tot op heden in acht genomen want de tarieven voor de producten tegen volle tarieven, bestemd voor de kleine gebruiker, worden gepubliceerd op de website van bpost en liggen ter beschikking in de postkantoren en de PostPunten. Het BIPT heeft tot op heden geen kennis van non-discriminatieproblemen inzake het kleinegebruikerspakket.

3.3.3. Correctie voor eindrechten

Het KB van 6 januari 2011 bepaalt in artikel 29, 6^e paragraaf:

"Wat de uitgaande grensoverschrijdende post en de uitgaande grensoverschrijdende postpakketten betreft worden de tariefverhogingen die direct het gevolg zijn van een verhoging van de eindrechten⁹ betaald door DE POST, niet in rekening genomen voor de toepassing van de formule bepaald in dit artikel."

De rechtvaardiging van de tariefverhogingen gegenereerd door de verhogingen van de eindrechten werd meegedeeld door bpost in een bestand waarin de bijzondere trekkingsrechten voor de kleine, grote en omvangrijke zendingen per land worden gespecificeerd. De gewogen gemiddelden leveren de volgende resultaten op:

	PRIOR	NON PRIOR
TD EUROPE	-4,28%	0,03%
TD ROW	9,21%	8,84%

	PRIOR	NON PRIOR
REGISTERED	0,25%	NA
AANGEGEVEN WAARDE	-6,86%	0,32%

Bron: bpost

⁹ Eindrechten: elke aangewezen operator die postzendingen van een andere aangewezen operator ontvangt heeft het recht op een betaling van een compensatie van de kosten opgelopen voor de ontvangen internationale post van de operator die afzender is (art. 27 van de UPU-Conventie). De voormelde betalingen heten "eindrechten".

De werkelijke verhogingen waarmee rekening wordt gehouden voor de toepassing van de price cap na aanpassing van deze eindrechten aan de verhogingen gevraagd door bpost, bevinden zich in de laatste kolom van de tabel hieronder.

Tabel 5: Tariefverhoging voor grensoverschrijdende post tot 2kg.

Grensoverschrijdende post <2kg	Prijs 2013	Prijs 2014	Verhoging	Correctie eindkosten	Voor de price cap meegerekende verhoging
Social Mail - Stamp - Prioritair - Europe - Sold per piece	1,13	1,17	3,540%	4,280%	7,820%
Social Mail - Stamp - Prioritair - Europe - Sold per 5	1,03	1,07	3,883%	4,280%	8,163%
Social Mail - Stamp - Prioritair - Europe - Sold per 50	1,03	1,07	3,883%	4,280%	8,163%
Social Mail - Stamp - Prioritair - ROW - Sold per piece	1,34	1,39	3,731%	-9,210%	-5,479%
Social Mail - Stamp - Prioritair - ROW - Sold per 5	1,24	1,29	4,032%	-9,210%	-5,178%
Social Mail - MAFF - Prioritair - Europe	1,03	1,07	3,883%	4,280%	8,163%
Social Mail - MAFF - Niet-prioritair - Europe	0,93	0,97	4,301%	-0,030%	4,271%
Social Mail - MAFF - Prioritair - ROW	1,24	1,29	4,032%	-9,210%	-5,178%
Social Mail - MAFF - Niet-prioritair- ROW	1,09	1,14	4,587%	-8,840%	-4,253%
Social Mail – Internationale aangetekende zendingen – Europa	6,16	6,30	2,273%	-0,250%	2,023%
Social Mail – Internationale aangetekende zendingen – ROW	6,37	6,52	2,355%	-0,250%	2,105%
Social Mail – Internationale aangegeven waarden – Europa	11,16	11,30	1,254%	0,000%	1,254%
Social Mail – Internationale aangegeven waarden – ROW	11,37	11,52	1,319%	0,000%	1,319%
Kilopost Standard for International – PRIOR (*)	8,60	8,70	1,163%	6,860%	8,023%
Kilopost Standard for International – ECONOMY	7,60	7,80	2,632%	-0,320%	2,312%

3.4. Toepassing van de price cap

In toepassing van artikel 31 van het KB van 11 januari 2006 geldt de volgende formule:

$$\frac{\sum_{j=1}^N W_{j,n-2} \times M_{j,n}}{100} \leq 100x \left(\frac{I_{n-1} * [1 + QB] - 1}{I_{n-2}} \right)$$

en

$$QB = (GGK - 90)^2 / 1000$$

De elementen van de formule van de price cap worden hieronder beschreven:

-“M_{j,n}”: tariefwijziging van dienst j in jaar n ten opzichte van dezelfde dienst het voorgaande jaar, uitgedrukt in %.

-“W_{j,n-2}”: aandeel in de omzet van dezelfde dienst j in jaar n-2, gedeeld door de totale omzet van het pakket in hetzelfde jaar, uitgedrukt in %.

-“N”: aantal in het pakket opgenomen diensten.

-“n”: jaar waarin de tariefverhoging wordt toegepast.

-“I_{n-1}”: waarde van het gezondheidsindexcijfer in augustus van jaar n-1 dat aan de toepassing van de tariefverhoging voorafgaat.

-“I_{n-2}”: waarde van de gezondheidsindex tijdens de maand augustus van het voorlaatste jaar n-2.

-“QB”: kwaliteitsbonus berekend op basis van de gemiddelde gerealiseerde kwaliteit (GGK) over een periode van minimaal 12 maanden te rekenen vanaf 1 september van jaar n-2. In geval de GGK lager is dan 90.% is de waarde van QB nul.

-“GGK”: de gemiddelde gerealiseerde kwaliteit is een index die overeenstemt met het percentage stukpost dat op tijd geleverd wordt en die berekend wordt volgens de modaliteiten voorzien in artikel 32 van het KB van 11 januari 2006 over een periode van minimaal 12 maanden te rekenen vanaf 1 september van het jaar n-2.

3.4.1. Berekening van de kwaliteitsbonus

3.4.1.1. Opmerking vooraf

Zoals reeds aangehaald onder punt 3.1.1, is het belangrijk om op te merken dat het KB van 11 januari 2006 niet werd aangepast aan artikel 144ter van de Postwet¹⁰ die een wijziging van het tijdschema voor toepassing van de price-capformule van diezelfde wet inhoudt.

De wet van 13 december 2010 heeft een controle a priori ingevoerd van de verzoeken om verhogingen van de prijzen, die moet worden toegepast op het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor de verhogingen worden gevraagd, terwijl vóór deze wetswijziging, deze controle a posteriori plaatsvond, tijdens de maand januari van het jaar dat volgde op het jaar waarin de verhogingen werden doorgevoerd.

In artikel 31 van het K.B. van 11 januari 2006 wordt bovendien het volgende gespecificeerd:

“In-1” = waarde van het gezondheidsindexcijfer in augustus van jaar n-1 dat aan de toepassing van de tariefverhoging voorafgaat.

“QB”: kwaliteitsbonus berekend op basis van de gemiddelde gerealiseerde kwaliteit (GGK) over een periode van minimaal 12 maanden te rekenen vanaf 1 september van jaar n-2 In geval de GGK lager is dan 90.% is de waarde van QB nul.

Daaruit vloeit voort dat het voormelde koninklijk besluit referentieperiodes gebruikt voor de kwaliteitsmetingen en voor de inflatie die niet op voorhand kunnen worden toegepast omdat de nodige gegevens niet beschikbaar zijn op het moment waarop de berekening moet worden uitgevoerd.

Daarom zullen de referentieperiodes voor de gegevens gebruikt bij de berekening van dit besluit de volgende zijn:

- kwaliteitsindex van het jaar 2012 van januari tot december 2012 (kwaliteitscijfers van 2012 volgens volumegewichten van 2011);
- de eindrechten van 2012 in plaats van deze voor 2013.

¹⁰ Zoals gewijzigd door artikel 12 van de wet van 13 december 2010 tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector en tot wijziging van de wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatediensten, *B.S.* 31 december 2010, p. 83267.

De kwaliteitsbonus is de volgende:

Tabel 6: Kwaliteitsbonus 2012

Mail Quality 2012			
Product Group	Weight	Target	Q-score ALL
Prior D+1	50,1	95	93,9
Non Prior D+2	31,5	95	97,8
Inbound	10,9	95	94,3
Registered mail	6,3	95	95,7
Parcel D+2 (LLS)	0,1	95	98,0
Parcel D+1	1,1	95	95,3
Total Quality Index		95	95,31

Bron: bpost, behalve Inbound: bron IPC

Berekening door het BIPT:

$$KB = (GGK - 90)^2 / 100$$

$$QMR = \frac{(93,9 \times 50,1) + (97,8 \times 31,5) + (95,7 \times 6,3) + (98,0 \times 0,1) + (95,3 \times 1,1) + (94,3 \times 10,9)}{100} = 95,31$$

$$KB = (95,31 - 90)^2 / 1000 = \mathbf{0,0282}$$

3.4.2. Berekening van de inflatie

Op datum van opstelling van dit besluit is de gezondheidsindex van augustus beschikbaar die 120,89 bedraagt. Het gezondheidsindexcijfer voor de maand augustus van het jaar 2012 bedroeg 119,47.

We berekenen de inflatie:

$$\frac{In-1}{In-2} = \frac{120,89}{119,47} = \mathbf{1,0119}$$

3.4.3. Berekening van het plafond

Het K.B. van 11 januari 2006 bepaalt in zijn artikel 29, § 3: "Wanneer in de loop van een kalenderjaar aangewezen de aanbieder van de universele postdienst zijn prijzen verhoogt in een mindere mate dan toegestaan door de toepassingen van de formules vermeld hieronder, mag hij de resterende marge gebruiken in de loop van de drie volgende jaren."

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat door de rechtzetting van enkele anomalieën (zie bijlage 4a en 4b [VERTROUWELIJK] voor details) bij de analyse van volle tarieven per stuk voor het jaar 2013 (zoals weergegeven in het besluit van 7 mei 2013) de (gecumuleerde) niet gebruikte marge voor 2013 4,49% bedraagt en niet 4,37%.

Rekeninghoudend met de niet-gebruikte marge voor 2013 en rekeninghoudend met de resultaten van sectie 3.4.1 en 3.4.2, mogen de gewogen verhogingen voor het jaar 2014 het volgende percentage niet overschrijden:

Maximum toegelaten plafond:

$$\begin{aligned} &= 100 \times \frac{120,89}{119,47} * 1 + 0,0282 - 1 + \text{niet-gebruikte marge 2013} \\ &= 4,04\% + 4,49\% \\ &= \underline{\underline{8,53\%}} \end{aligned}$$

3.4.4. Toepassing van het plafond

De berekeningstabel voor de price cap voorgesteld door bpost bevindt zich in bijlage 4b [VERTROUWELIJK].

We kunnen vaststellen dat het totaal van de voorgestelde gewogen verhogingen 3,63% bedraagt. Dat totaal is lager dan het plafond van 8,53% berekend in punt 3.4.3.

4. ALGEMENE CONCLUSIE

De verhogingen van de volle tarieven die bpost voorstelt voor het jaar 2014 voldoet aan artikel 144ter, § 1, 1°, 2°, 3°, 4° en § 3 van de wet van 21 maart 1991 en artikel 7 van het vijfde beheerscontract gesloten tussen bpost en de Staat. Het BIPT weigert dan ook niet de tariefverhoging voorgesteld door bpost voor 2014.

Het BIPT constateert dat sommige producten misschien een probleem hebben van kostenorientatie, wat in de toekomst verder dient opgevolgd te worden.

5. BEROEPSMOGELIJKHEDEN

Overeenkomstig artikel 2, § 1 van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep in te stellen bij het hof van beroep van Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van nietigheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.

Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen vereist door artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Indien het verzoekschrift elementen bevat die u als vertrouwelijk beschouwt, dan moet u dat uitdrukkelijk aangeven en op straffe van nietigheid, een niet-vertrouwelijke versie van dat verzoekschrift indienen. Het Instituut publiceert op zijn website het verzoekschrift dat door de griffie van het gerecht genotificeerd is. Elke belanghebbende partij kan in de zaak tussenkomen binnen dertig dagen na deze publicatie.

Charles Cuvelliez
Lid van de Raad

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Jack Hamande
Voorzitter van de Raad

**Bijlage 4a : rechtzetting anomalieën in het Besluit van 7 mei 2013
betreffende de analyse van volle tarieven per stuk voor het jaar 2013**

Bij de berekening van de price cap voor volle tarieven per stuk voor het jaar 2014 werden volgende anomalieën, gemaakt in voorgaande jaren, rechtgezet.

1. Berekening kwaliteitsbonus in het Besluit van 7 mei 2013

1.1 Kwaliteitsindex op basis van foutieve gewichten

Bij de berekening van de kwaliteitsbonus in het Besluit van 7 mei 2013 betreffende de analyse van volle tarieven per stuk voor het jaar 2013 werd -correct- rekening gehouden met de gerealiseerde kwaliteit van het jaar 2011. Maar, het gewogen gemiddelde werd - foutief- berekend op basis van de volumecijfers gerealiseerd in 2011 i.p.v. 2010.

Hieronder de juiste gewichten die gebruikt dienden te worden voor de analyse van de tarieven voor het jaar 2013:

Mail Quality 2011			
Product Group	Weight 2010	Target 2011	Q-score ALL 2011
Prior D+1	51,1	95	92
Non Prior D+2	29,4	95	96,7
Inbound	13,3	95	92,5
Registered mail	5,3	95	93,5
Parcel D+2 (LLS)	0,0	95	98,7
Parcel D+1	0,9	95	93,5
Total Quality Index		95	93,54

1.2 Foutieve kwaliteitscijfers in formule kwaliteitsbonus

In de formule voor de berekening van de kwaliteitsbonus voor de analyse van volle tarieven per stuk voor het jaar 2013 werden bovendien verkeerde kwaliteitscijfers gebruikt voor "Inbound" (92,5 diende gebruikt te worden i.p.v 92,7) en voor "Registered" (93,5 diende gebruikt te worden i.p.v 92,7).

De correcte berekening van de kwaliteitsbonus voor volle tarieven per stuk voor het jaar 2013 is de volgende:

$$KB = (GGK - 90)^2 / 100$$

$$QMR = \frac{(92 \times 51,1) + (96,7 \times 29,4)}{100}$$

$$\frac{+ (93,5 \times 5,3) + (98,7 \times 0,0) + (93,5 \times 0,9)}{100} + \frac{(92,5 \times 13,3)}{100} = 93,54$$

$$KB = (93,54 - 90)^2 / 100 = 1,25\%$$

De juiste kwaliteitsbonus voor de analyse van de volle tarieven per stuk voor 2013 is bijgevolg 1,25% in plaats van 1,30% (zoals weergegeven in het Besluit van 7 mei 2013).

2. Foutieve berekening van marge voor jaar n

Bij de toepassing van de pricecap berekening werd in het verleden de volgende formule toegepast, zoals weergegeven bij het voorbeeld opgenomen in het verslag aan de Koning:

$$\frac{\sum_{j=1}^N W_{j,n-2} \times M_{j,n}}{100} \leq \left[100 \times \frac{IS_{n-1} - IS_{n-2}}{IS_{n-2}} \right] + QB$$

De juiste formule, zoals weergegeven in artikel 31 van het KB van 11 januari 2006 is echter de volgende:

$$\frac{\sum_{j=1}^N W_{j,n-2} \times M_{j,n}}{100} \leq 100x \left(\frac{I_{n-1}}{I_{n-2}} * [1 + QB] - 1 \right)$$

en

$$QB = (GGK - 90)^2 / 1000$$

Indien de correcte formule toegepast zou worden, bedroeg de marge gecreëerd in 2013, 3,84%. Voegt men hierbij 3,36% van de (gecumuleerde) niet-gebruikte marge in vorige jaren, dan bekomt met het correcte plafond voor 2013: nl. 7,20 % en niet 7,08 % zoals vermeld in het Besluit van 7 mei 2013.

Dit resulteert in een overdracht van 4,49% voor 2014.

Voor de exacte berekening in detail zie bijlage 4b.

3. Afrondingen berekeningen

Afrondingen hebben een invloed op het resultaat voor de berekening van de kwaliteitsbonus. Zo werd voor de berekening van de kwaliteitsbonus in 2012 afgerond op 1 decimaal, terwijl in 2013 afgerond werd op 4 cijfers na de komma.

Bij onze regularisatie werd op uniforme wijze afgerond op 2 cijfers na de komma.

Zie bijlage 4b voor de exacte berekening indien afgerond wordt op 2 cijfers na de komma.